

Dicht op de melkveehouder

Loonbedrijf Gebr. Buma, It Heidenskip

Vijftien jaar geleden begonnen Cor en Hendrik Buma hun eigen agrarisch loonbedrijf, midden in het veehouderijgebied waarin ze opgroeiden. In nauw samenwerken met een trouwe klantenkring ligt hun kracht.

Een brede raampartij in de kantine boven in de loods van de gebroeders Buma biedt een weids uitzicht over het zuidwesten van Friesland. In dit waterrijke veehouderijgebied werken Hendrik en Cor Buma al hun hele leven. Toch bestaat het loonbedrijf van de broers nog maar vijftien jaar. Tot 2002 waren ze allebei in dienst bij loonbedrijf Dijkstra in Koudum: Cor als planner, Hendrik als trekkerchauffeur. Toen het loonbedrijf besloot om de agrarische tak af te stoten, grepen ze hun kans. Met de machines en een deel van het personeel waagden ze de sprong naar zelfstandigheid.

In de eerste jaren opereerden ze nog vanuit een oude ligboxenstal van een kennis. In de loop der jaren namen ze deze boerderij over en in 2010 ging de stal plat, om plaats te

maken voor het nieuwe pand. Het is de kroon op hun werk. De historische Friese hoeve achter de loods verhuren ze aan weidevogelonderzoekers van de Rijksuniversiteit Groningen, die er in de zomermaanden bivakkeren. Af en toe komt daar nog wat werk uit voort, zoals het aanleggen van vogelvriendelijke landschapselementen.

De samenwerking tussen de broers verloopt soepel. Belangrijke besluiten nemen ze samen, maar verder is de rolverdeling in het dagelijks werk nagenoeg hetzelfde gebleven. Cor is de planner en maakt de meeste uren op kantoor. Ook doet hij de meeste calculaties. Hendrik voelt zich het meest prettig in de rol van meewerkend voorman. "We zijn verschillend, maar kunnen goed samenwerken. Dat gaat heel natuurlijk."

Loonbedrijf Gebr. Buma, It Heidenskip

Cor en Hendrik Buma zijn de gezichten achter Loonbedrijf Gebr. Buma in het Friese It Heidenskip. De klantenkring in het weidegebied bestaat hoofdzakelijk uit melkveehouders, die hen inhuren voor allerlei werkzaamheden, van ruwvoerwinning en graslandvernieuwing tot bemesten en kuilvoer uithalen. Ongeveer driekwart van de jaaromzet van 1,9 miljoen euro maakt Buma in het agrarisch loonwerk. Een andere belangrijke tak is het aanleggen van verhardingen voor particulieren, boeren en overheden. Ook grondverzet en tuinaanleg horen daarbij. Voor gemeenten en waterschappen doet het bedrijf daarnaast slootonderhoud en grof groenonderhoud. De Buma's hebben twaalf mensen in vaste dienst. Daar komen gedurende de zomer twee tot drie zzp'ers en enkele uitzendkrachten bij.

Maïs op stroken

Vandaag is het rustig op het bedrijf. Het is half oktober en vrijwel al het landwerk is gedaan. De meeste kranen zijn aan het 'hekkelen', ofwel sloten schonen. De laatste snede gras is mooi gegaan en ook de maïsoogst zorgde voor weinig problemen, terwijl het toch geen gemakkelijk jaar was. Het goede verloop van de maïsoogst schrijven de broers voor een deel toe aan de strokenteelt, waar ze een groeiende groep klanten voor hebben. "We doen dat inmiddels op 250 hectare. De draagkracht van de oude zode is hier op de slappe percelen, met klei op veen, een groot voordeel", zegt Hendrik. De Buma's werken met een tweefasensysteem. Eerst rijden ze drijfmest uit met behulp van rijenbemesting op RTK-GPS. Op dezelfde coördinaten zaaien ze vervolgens de maïs, met een combinatie van een strokenfrees en een maïszaamachine. De techniek werkt goed en ze krijgen ook steeds meer aanvragen van buiten het vaste werkgebied. Het systeem valt of staat echter met de inzet van glyfosaat (Roundup), dat nodig is om de grasmat dood te spuiten. "Wat dat betreft hangt er voor ons best veel af van wat er wordt besloten over de toelating van glyfosaat. Onze weidevogelvrienden zien het middel liever verdwijnen, maar wat ons betreft past het juist in een duurzame teelt", zegt Cor Buma.

Ook de ontwikkelingen rond de mestwetgeving volgen ze op de voet. De verplichte rijenbemesting in maïs, die er per 2021 zit aan te komen, vinden ze geen probleem. Ze hebben goede ervaringen met rijenbemesting en zien de belangstelling onder veehouders toch al toenemen. Zolang het beleid maar niet gaat zwakken, willen ze er wel verder in investeren. Waar verder veel vanaf hangt, zijn de ontwikkelingen rond het fosfaatreductieplan. Cor: "Hoeveel koeien mag die boer houden? Blijven er meer dieren buiten of binnen? Dat soort vragen. Veehouders zullen hun ruwvoerteelt opnieuw tegen het licht houden. Dat zijn voor ons belangrijke momenten waarop wij moeten meedenken."

Nieuwjaarsborrel

Dicht op de veehouder zitten, daar draait het om. De Buma's kennen veel van hun klanten van vroeger uit, ze kennen de percelen op hun duimpje en ze weten wat de mensen in het gebied bezighoudt en wat hun bedrijfsstrategie is. Een vast moment voor een bezoek aan hun klanten hebben ze niet. "We maken aan het einde van het jaar geen rondje meer met een stapel kalenders. Wel zoeken we klanten gericht op, op momenten dat er veranderingen op stapel staan die ons al-lebei raken", zegt Cor Buma. "Of na een aanvraag natuurlijk."

Verharden tot aan de voordeur

Een belangrijke tweede pijler onder het bedrijf van Buma is bestrating. Hiervoor hebben de broers inmiddels vier man in vaste dienst. Bijzonder is dat ze daarbij het kleine werk niet uit de weg gaan; ook voor tien vierkante meter van de stoep naar de voordeur kun je Buma bellen. Vooral de wat ruimer wonende particulieren vormen een interessante markt. Vaak komt er extra werk uit voort, in de vorm van graafwerk of tuinaanleg. De grotere klussen bestaan uit de aanleg van kavelpaden en erfverharding bij boeren en het voorbereidende werk voor machinale bestrating en het daarna afwerken op bouwprojecten en industrieterreinen.

Voor het machinaal afreien van zandbanen gebruikt Buma een midishovel met laserblad. Deze komt van pas bij allerhande klussen, zoals het aanleggen van bestrating, erfverharding en kavel- en fietspaden.

Ondanks de moeilijke tijden onder de melkveehouders hebben de Buma's de afgelopen jaren geen last gehad van achterstallige betalingen.

In deze tijd van het jaar zijn er vier machines continu bezig met het sloten schonen.

Voor de strokenteelt van maïs heeft Buma een groeiende klantenkring. De zode geeft op slappe bodems meer draagkracht.

Toch is er een jaarlijks terugkerend contactmoment. Elk jaar geven ze op de eerste vrijdag van januari een aangeklede nieuwjaarsborrel in de werkplaats. "Dat slaat ontzettend goed aan", vertelt Hendrik. "Het is goed voor de klantenbinding en je spreekt elkaar even op een heel andere manier. De dag staat voorgedrukt op onze kalender, maar de meeste boeren houden die dag al standaard vrij in de agenda."

Of het eraan bijdraagt, weten ze niet, maar feit is dat ze ook in de afgelopen jaren nauwelijks last hebben gehad van achterstallige betalingen. "Het zijn lastige tijden geweest voor de melkveehouders, maar onze klanten hebben hun rekeningen keurig betaald. Natuurlijk is er wel eens een keer iemand die financieel even moeilijk zit, maar dan spreek je een gespreide betaling af en dan komt het goed", zegt Cor. Het zit volgens hem ook een beetje in de cultuur ingebakken: niet te grote risico's nemen, goede afspraken maken en je daar gewoon aan houden. Wat dat betreft past ook bescheidenheid, vinden de broers. "Alle loonbedrijven in de buurt leveren goed werk. We werken er goed mee samen."

'Meer samenwerken'

Het woord valt meerdere malen: samenwerken. Door hun relatief bescheiden omvang hebben de broers niet alle expertise en apparatuur in huis en moeten ze die soms inhu-

ren. Zo doet Loonbedrijf De Waard alle bulktransport voor de bestratingstak. Een eigen gronddepot en vrachtwagen zien ze niet zitten voor hun omvang. Bovendien verloopt de afvoer van onbruikbare grond en aanvoer van zand en tuingrond op deze manier prima. Ook nemen de Buma's geen grote grondverzetklussen aan. Liever doen ze werk voor een onderaannemer, op uurbasis. En soms huren ze hem zelf in. Ook in de agrarische tak liggen er zulke dwarsverbanden en dat zou richting de toekomst wel eens meer kunnen worden, blikst Cor vooruit. "Sommige veehouders maaien tegenwoordig dertig hectare gras tegelijk los. Als je een paar van dat soort klanten hebt, heb je daar al bijna een hakselcombinatie voor nodig. Daar kun je niet voor investeren. Dan zul je misschien toch eens moeten gaan kijken naar hoe je de verschillende hakselaars in een gebied beter kunt inzetten. Natuurlijk, als het mooi weer is, moet iedereen draaien, maar er zijn wel degelijk mogelijkheden om het materieel beter te benutten. Wij willen daar best over met anderen om tafel." Grote groeiplannen hebben de Buma's voorlopig niet. Hun laatste groeistap maakten ze met de overname van een naburig loonbedrijf in 2008. Nu is het tijd voor een pas op de plaats. "Je kunt wel hoger vliegen, maar dan val je ook een keer."

TEKST & FOTO'S: **Egbert Jonkheer**